

Rapport 2011:22

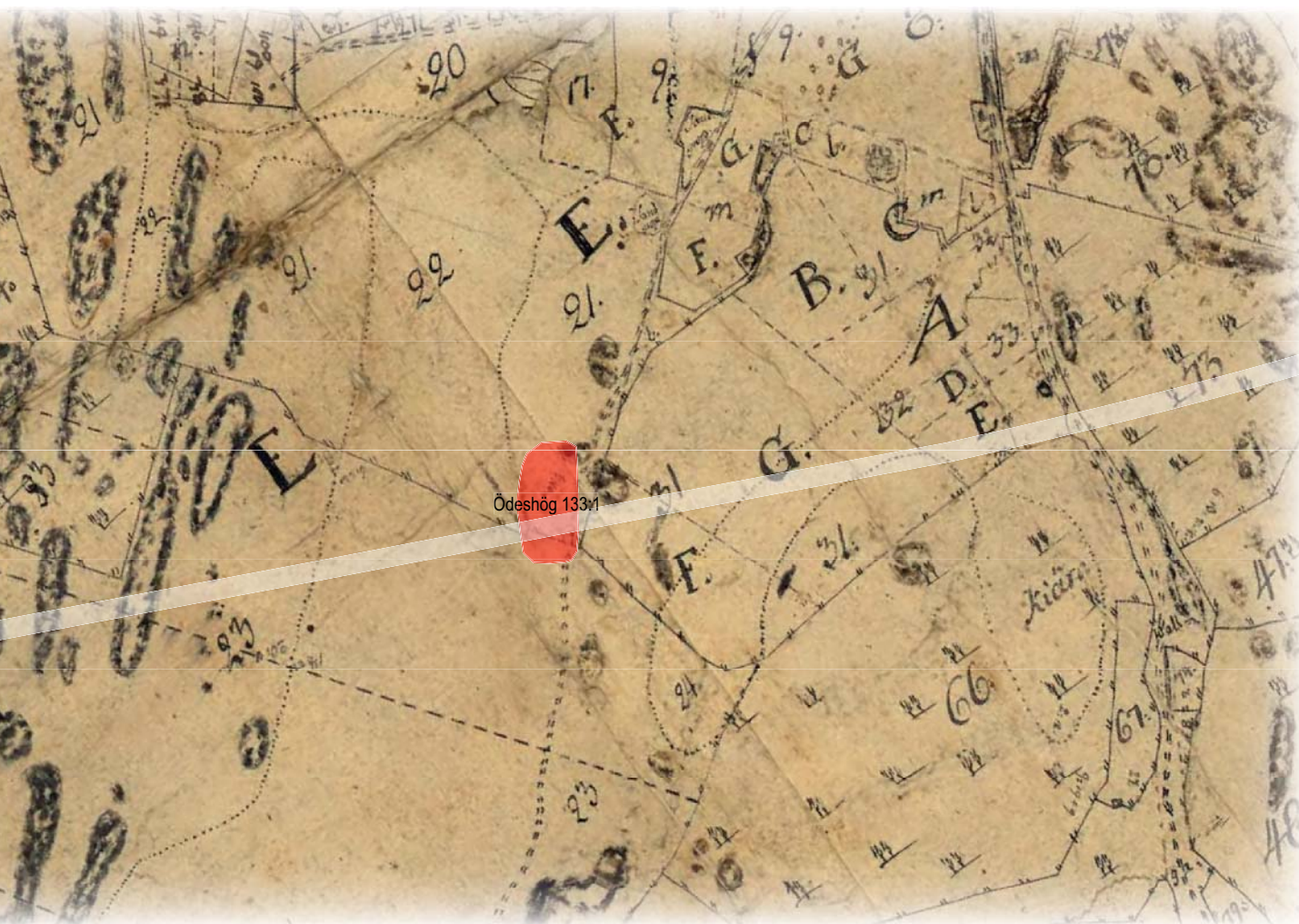
Arkeologisk slutundersökning

Två boplatser vid Stora Åby

Projekt E4-syd

RAÄ 133 och 158
Stora Åby Västergård 2:4 och 2:2
Stora Åby socken
Ödeshögs kommun
Östergötlands län

Olle Hörfors

ÖSTERGÖTLANDS MUSEUM
AVDELNINGEN FÖR ARKEOLOGI

Två boplatser vid Stora Åby

Projekt E4-syd

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Syfte och frågeställningar	7
Metod och dokumentation	7
Resultat och tolkning	7
RAÄ 133	7
RAÄ 158	8
Referenser	11
Tekniska uppgifter	12
 Bilaga 1. Ritningar	 13
Bilaga 2. Anläggningslista	17
Bilaga 3. Anläggningsbeskrivningar	18

Omslag: Rektifierad storskifteskarta över Västra Åby från 1763 med motornvägens sträckning och RAÄ133 inlagd (Akt 05-STÅ-26).

Ö S T E R G Ö T L A N D S M U S E U M
A V D E L N I N G E N F Ö R A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandsmuseum.se • www.ostergotlandsmuseum.se

Sammanfattning

I oktober 1993 slutundersöktes det område av två boplatser, RAÄ 133 och RAÄ 158, som skulle komma att beröras av en breddning av väg E4 söder om Stora Åby kyrka. Boplatslägena framkom i samband med en arkeologisk utredning, etapp 1 beställd av Vägverket inför breddningen av samma väg (Persson 1992). Den arkeologiska utredningen, etapp 2 av de två lokalerna ägde rum i maj 1993 (Hörfors/Persson/Ullgren 1993) och bekräftade att boplatslämningar förekom på båda lokalerna.

Vid slutundersökningen av objekt 5, RAÄ 133 påträffades och undersöktes 26 boplatserrelaterade anläggningar. Bland lämningarna märktes ett grophus, och ca hälften av ytterligare ett grophus, som klyvts av ett tidigare vägbygge. De övriga anläggningarna bestod av härdar och stolphål. Vid undersökningen av lokalen vid Disevidsån, RAÄ 158, framkom inga ytterligare anläggningar förutom de som undersökts redan vid den arkeologiska utredningens, etapp 2. Huvuddelen av denna boplatser ligger utanför det aktuella undersökningsområdet, sannolikt i norr.

Idag är fynden från undersökningarna liksom de prover som insamlades förkomna och boplatserna har därför inte kunnat dateras.

Olle Hörfors
antikvarie

Inledning

Efter tillstånd från Länsstyrelsen Östergötland slutundersöktes i oktober 1993 det delområdet av två boplatser, RAÄ 133 och RAÄ 158, som skulle komma att beröras av en breddning av väg E4 söder om Stora Åby kyrka. Boplatslägena framkom i samband med en arkeologisk utredning etapp 1, beställd av Vägverket inför breddningen av samma väg (Persson 1992). De hade tidigare berörts av en utredning etapp 2 våren 1993 (Hörfors/Persson/Ullgren 1993).

Undersökningarna var en del av projektet E4-syd. Detta bildades som ett samarbetsprojekt mellan Östergötlands länsmuseum och Riksantikvarieämbetet, UV-Mitt, Linköpingskontoret med Mats Larsson, som ordförande. Syftet var att samordna de arkeologiska insatserna längs hela den aktuella sträckan från Väderstad i Mjölby kommun till länsgränsen mot Jönköpings län. Arbetena berörde dels en helt ny sträckning av väg E4 från Väderstads tätort i Mjölby kommun till Järnstad i Stora Åby socken i Ödeshögs kommun samt en breddning av befintlig väg till motorvägsstandard från Stora Åby till länsgränsen.

Uppdragsgivare var Vägverket Region Sydöst i Linköping som svarade för de arkeologiska kostnaderna. Arkeologiskt ansvarig för undersökningen var Olle Hörfors som också svarat för rapporten. Som antikvarier deltog Hans Persson och Kent Ullgren och som biträde Thomas Berglund.

Områdesbeskrivning

De båda boplatserna är belägna sydväst om Stora Åby kyrka och sydöst om Ödeshögs tätort och precis i övergången mellan den rena slättbygden i norr och skogsbygden i söder. Gränsen mellan de olika naturtyperna är ofta i Ödeshögsområdet, mycket skarp. Landskapet i norr kan karakteriseras som ett öppet böljande fulläkerslandskap präglat av relativt stora gårdar och byar. I söder finns ett småskuret skogslandskap med småskaliga splittrade gårdar som öar i skogslandskapet. I övergången finns ibland en smal sträng av ekpräglad haglandskap vilket berör de två boplatserna.

Boplaten RAÄ 133 ligger där en bro över E4:an behövde byggas för att den småskaliga bebyggelsen vid Vilan, Kronberga, Brodderyd mfl skulle kunna fortsätta att stå i kontakt med bygdens centrum.

Inga registrerade fornlämningar finns i den omedelbara närheten men i nordväst vid infarten till Ödeshögs tätort (Backasand) från Stora Åby finns fornlämningarna RAÄ 87:1, en fyndplats för ett flintföremål (Närmast en flintspets i form av ett långt spån i gulsvart marmorerad flinta upphittad 1970 och förvarad på Åby Fyrbondegård) och RAÄ 103:1 en stenkammargrav registrerade. Av graven

har lösa hällar som sannolikt tillhört en hällkista från stenålder påträffats vid flera tillfällen. Sannolikt kommer flintspetsen också ursprungligen från denna kista.

Även från Stora Åby Fyrbondegård nordöst om boplaten finns stenåldersfynd registrerade. Fornlämning RAÄ 125:1 utgörs av Fyrbondegårdens mangårdsbyggnad men fornlämning RAÄ 125:2 och 125:3 utgörs av lösfunna stenåldersfynd funna ”på gården”. I det första fallet en skafthålsyxa av bronsålderstyp och i det senare av två tunnackiga flintyxor, tre spånknivar och nio avslagsspån av flinta.

Söder om bebyggelsen Vilan finns lämningar av övergivna skogsgårdar i form av husgrunder och fossil åkermark registrerade, RAÄ 30:1, 68:1 och 75:1.

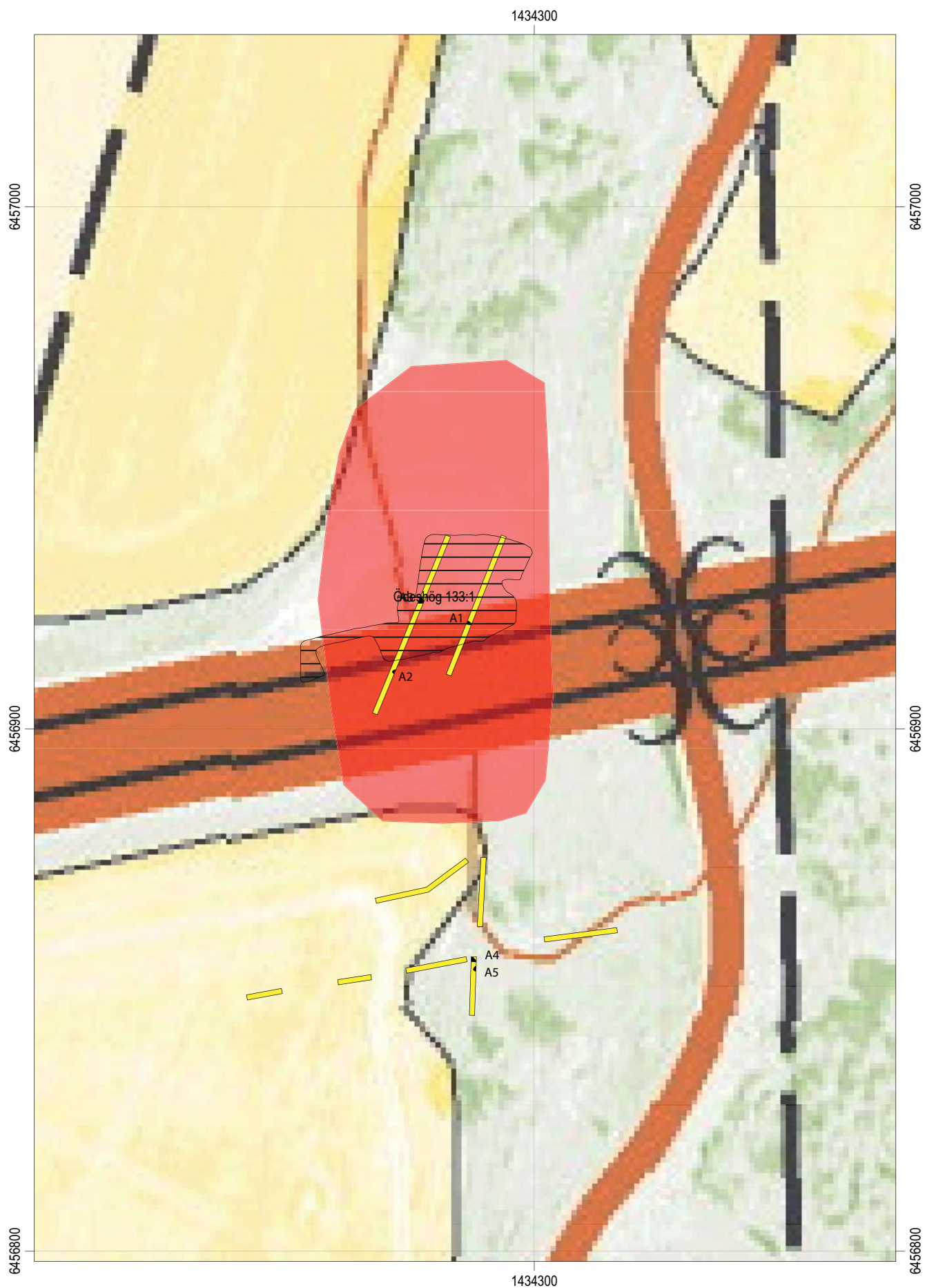
I direkt närhet av boplaten RAÄ 158 finns däremot flera fornlämningar registrerade. På andra sidan Disevidsån ligger tvåstensättningar, RAÄ 15:1 och 15:2, de är runda och 4 respektive 8 m i diameter stora och både läge och form är typiska för äldre järnålder.

Öster om Åbygatan strax öster om boplat RAÄ 158 och direkt söder om E4:an finns ett välbevarat fossilt eklandskap i vilket enstensättning av järnålderstyp, RAÄ 152 och ett stensträngsområde, RAÄ 82:1 är registrerade.

Vid den närbelägna kyrkan i Stora Åby fanns det tidigare två runstenar, RAÄ 40:1. Dessa skulle ha blivit förstörda vid en om- och nybyggnad av kyrkan under 1700-talet (enligt Carl Fredrik Broocman, 1760). Den ena runstenen fanns i vapenhusväggen. Dess mått var 1,60 meter lång och 0,96 meter bred. Inskriften löd: uekil:rispi:stin:eftr:hrmup:föpur:sin, eller ”Väkell reste stenen efter Härmod, sin fader”. Den andra runstenen fanns i den NÖ kyrkgaveln. Den var 1,62 meter lång och 0,72 meter bred. Inskriften löd: sueni:rispi:stin:pesi:eftr:kut:bruþur:sin: eller ”Svene reste denna sten efter Göt, sin broder” (Braate 1915).

Dessutom finns några yngre lämningar registrerade i närheten. Direkt norr om boplaten längs den gamla landsvägen står ett äldre vägmärke i form av en milstolpe, RAÄ 43:1. På samma sätt har en milstolpe, RAÄ 236:1 tidigare stått vid vägen öster om boplaten. Söder om boplaten på andra sidan än från Jutegårdskvarnen finns en lämning av ett torp, RAÄ 101:1.

Den sammantagna bilden av de registrerade lämningarna innebär att man i stort kan dela in området i tre delar. I norr ligger fulläkersbygden där fornlämningarna oftast har plöjts bort under århundraden av intensiv odling och där fornminnesbilden domineras av lösa fynd, ofta av stenålderskaraktär. I söder i den uppsplittrade skogsbygden dominerar lämningar av övergivna småbruk från 1700-1990-tal. Mellan dessa båda finns ett smalt stråk där lämningar från äldre järnålder bevarats i form av boplatser, gravar och stensträngar. Till detta stråk bör båda boplatlokalerna räknas.

Figur 3. Område 5 med fornlämningar (röd), utredningsschakt (gul) med då påträffade anläggningar (svart) och området som kom att slutundersökas (skräfferat). På fastighetskartan ses den mindre vägens nya sträckning öster om undersökningsområdet och motorvägens nya bredd. Skala 1:1 000.

E4-syd, område 5
Stora Åby socken
Ödeshög kommun, Ög
RAÄ 133
Planritning
Skala 1:200
Dnr 455/93
2003-10-12 -- 24 Hans Persson
Renritning Johan Levin

Figur 4. Översiktsplan över den av undersökningen berörda delen av boplatsen RAÄ 133 med påträffade anläggningar.

Syfte och frågeställningar

Då de aktuella delarna av boplatserna var belägna inom det område som skulle bli motorväg var syftet med slutundersökningen att undersöka och dokumentera samt om möjligt datera de framkomna lämningarna.

Undersökningsområdena var en del av en större exploatering vilken kom att beröra ett flertal boplatser, hägnadssystem och gravar från samma period. Detta gav en möjlighet att söka sätta de aktuella lämningarna i perspektiv till de betydligt större undersökningar som utfördes på andra ställen i samma projekt.

Metod och dokumentation

På båda lokalerna schaktades matjorden först bort med hjälp av en grävmaskin ned till anläggningsdjup. Därefter vidtog arbete för hand med hjälp av hacka, spade och skärsliv för att rensa fram de framkomna anläggningarna.

För båda lokalerna upprättades en översiktsplan i skala 1:200. Anläggningsplaner i skala 1:50 samt profiler över samtliga anläggningar i skala 1:20.

Resultat och tolkning

RAÄ 133

Vid den föregående arkeologiska utredningen etapp 2, upptogs två sökschakt norr om E4:an och sju söder om samma väg. I norr påträffades tre anläggningar, en härd och två utplöjda kulturlagerrester. I söder framkom två anläggningar, båda härdar. Vid vägdragningen kom endast den norra ytan att beröras och anläggningarna söder om E4:an kom därför inte att slutundersökas.

Exploateringsytan låg direkt norr om den existerande väg E4. Den var oregelbundet format beroende på anpassning till olika faktorer. I söder fanns den yta med en bredd på 10 meter räknat utifrån den existerande E4:an som skulle exploateras för den breddade vägen. I norr tillkom en 20x25 m stor yta vilken kom att beröras av den bro över E4 som skulle uppföras här. Dessutom fanns mindre ytor i söder där inga fornlämningar förekom och som därför inte heller undersöktes.

Ytan bestod till den allt övervägande delen av plöjd åkermark som dessutom var täckdikad. Dikningen innebar att 0,5 m breda diken grävts var 10:e meter i ungefärlig nord-sydlig riktning. Till följd av plöjningen var också ett stort antal av anläggningarna skadade nästan ned i botten och kunde endast betraktas som rester av sådana. På grund av detta kunde ett stort antal, 19 stycken, inte karaktäriseras efter som djupet på anläggningen nästan helt saknades. I många fall återstod dock fläckar av överplöjt kulturlager.

Bevaringsgraden förbättrades i undersökningsytans

östligaste del kring ett stort flyttblock, där det fanns ett relativt omfattande område med bevarat kulturlager, A27.

Sammanlagt dokumenterades 28 anläggningar. 12 av dessa kunde inte tolkas närmare än som kulturlagerrester eller allmänna mörkfärgningar. Till dessa hör A27, nämnd ovan. I flera fall kunde det antas att mörkfärgningarna härrörde från de sista resterna av hårt överplöjda härdar. Två härdar var tillräckligt intakta för att kunna tolkas som sådana. A7 var en rest av en härd belägen i undersökningsytans nordvästra del medan den bevarade härd A21 var belägen strax norr om flyttblocket i ytans östra del.

Sju anläggningar utgjordes av gropar av olika slag. Tre kunde tolkas som kokgropar medan tolkningen av de övriga var mer osäker och de karaktäriseras som gropar eller nedgrävningar.

Fem anläggningar utgjordes av stolp- eller käpphål. Flera av dessa förekom inom större anläggningar, oftast i form av mörkfärgningar eller kulturlagerrester. Inga strukturer som uppvisade rester efter stolpburna hus framkom.

Av stort intresse var två grophus, A23 och A24 som påträffades direkt norr om den dåvarande E4:an i schaktets östligaste del. Av dessa var A23 helt intakt medan A24:s södra kant skurits av av den dåvarande vägen.

A23 utgjordes av ett 3x4 m stort grophus. Hela anläggningen omfattade en tjocklek på 0,6 meter men golvet låg 0,35 m under markytan. Anläggningen omgavs av en sotfärgad 0,2-0,6 m bred väggmarkering. I denna fanns 10 stycken, 0,1 meter i diameter stora käppmärken bevarade. Anläggningen var fylld av ett 0,3 m tjockt fyndtomt lager av gulbrun lera, lager 1, vilket torde ha förts på efter att huset slutat användas. I botten fanns ett svart sotigt kulturlager, lager 2, som innehöll fynd av keramik från husets användningstid. Lagret innehöll också en stor mängd grön kalkstensliknande och skörbränd sten, möjligen resterna efter ett golv eller kalkbränningsverksamhet. Kalkstenen kan också härröra från ett markfast block av samma material som påträffades underst i konstruktionen. Under kalkstenen och kulturlagret fanns ett homogent lager av blålera som förefaller avsiktligt påfört och kan tolkas som ett ursprungligt golv. I norra delen fanns ett 0,6 m stort område där kulturlagren gick djupare, ned till 0,7 m under markytan. Här fanns i botten ett kraftigt sotigt myllalager övertäckt av den tidigare nämnda eldpåverkade kalkstenen.

A24 utgjordes av ett 4x2,5 m stort grophus. Huset var avgrävt av dåvarande väg E4 i söder. Hela anläggningen var 0,6 m djup men golvet låg 0,4 m under markytan. Anläggningen omgavs av en sotfärgad 0,1-0,5 m bred väggmarkering. I denna fanns 3 stycken, 0,1 m i diameter, stora käppmärken bevarade. Anläggningen var fylld av

ett 0,3 m tjockt fyndtomt lager av gulbrun lera, lager 1, vilket torde ha förts på efter att huset slutat användas. Under detta fanns ett sotfärgat humuslager, lager 5, samt ett lager brun humus utan sotinblandning, lager 2. I botten fanns ett golvlagret av hårt packad gul lera, lager 3. Under golvlagret fanns ett lager med eldsprängd kalksten liggande i gulgrå ljus lera.

De stratigrafiska förhållandena är inte helt lätta att tolka. Vad gäller hus A23 förefaller kalksten ha hämtats i den existerande gropen efter huset, varvid bottenlagret skadats. I hus A24 förefaller golvet ligga ovanpå kalkstenen. Det är dock svårt att säga hur vägbygget påverkat stratigrafien då ett eventuellt undre golv finns i husets norra del.

Liknande runda nedgrävda hus har tidigare undersökts i Östergötland vid bland annat Tåby skola på Vikbolandet (Hörfors 2006). Inför skolbygget undersöktes lämningar av sex rundade hyddor och grophus med mycket varierande bevaringsgrad. Grophusen I:1, II:1 och III:1 uppvisar alla stora likheter i konstruktion med de aktuella husen. Alla tre var försedda med vägglinjer som markerades med ett större antal små käppar. Hus I:1 var ovalt medan övriga var runda. Husen I:1 och II:1 har delvis daterats. Hus I:1 genom att en härd som skadat vägglinjen daterats till senneolitikum, vilket innebär att huset är äldre än så och hus II:1 genom att ett i huset neddraget smutslager daterats till övergången mellan senneolitikum och bronsålder (Hörfors 2006 sid 46-47). Lagret hade bildats då man vid in och utgång ur huset dragit med sig sand utifrån.

Vid byggandet av en ny förbifart där E4:an passerar Norrköping gjordes omfattande arkeologiska undersökningar bland annat vid Pryssgården (Borna-Ahlkvist m.fl 1998). Här fick man möjlighet att undersöka närmare hundraålders huskonstruktioner med dateringar från stenålder till medeltid. Av dessa var tio lämningar efter ovala-runda hyddbottnar eller grophus. Dessa dateras, med ett undantag till senneolitikum och bronsålder. I ett fall kunde ett grophus dateras till romersk järnålder.

Hus och gårdsprojektet på 1990-talet syftade till att vara en redovisning av kunskapsläget gällande hus efter de dittills gjorda utgrävningarna. Här publicerades bland annat en katalog innehållande 585 huskonstruktioner. Bland dessa finns 29 runda grophus representerade. Dateringarna varierar från mesolitikum till yngre järnålder. Flest hus är daterade till yngre järnålder, 23 stycken, medan mesolitikum representeras av 7, neolitikum av 4, bronsålder av 3 och äldre järnålder av 2 (Göthberg mfl 1995).

I bearbetningen av materialet från de omfattande arkeologiska undersökningarna i samband med ombyggnaden

av E4:an genom norra Uppland har ett flertal större volymer nyligen kommit ut. En del behandlar hus och huskonstruktioner, såsom Hus och bebyggelse i Uppland (red Göthberg 2007). I boken görs en genomgång av kända bostadskonstruktioner i Hälsingland, Gästrikland, Uppland, Västmanland och Södermanland. Den artikel som behandlar runda nedgrävda huslämningar konstaterar att under perioden före senneolitikum är bostadskonstruktionerna i området generellt rundade, rektangulära och emellanåt trapetsoida till formen (Björk 2007 s 29). De aktuella husen tillhör närmast men inte exakt Typ 2 i Björks terminologi och skulle därmed kunna dateras till neolitikum men förekommer även under mesolitikum (Björk 2007 sid 29-32).

Dateringarna på grophus av den aktuella typen kan alltså variera väsentligt och att göra en datering enbart med hjälp av hustypologi är därmed nästan omöjligt. Vid författandet av denna rapport var dessutom fynden och de vid undersökningen tagna proverna förkomna, varför boplatserna inte kan dateras.

RAÄ 158

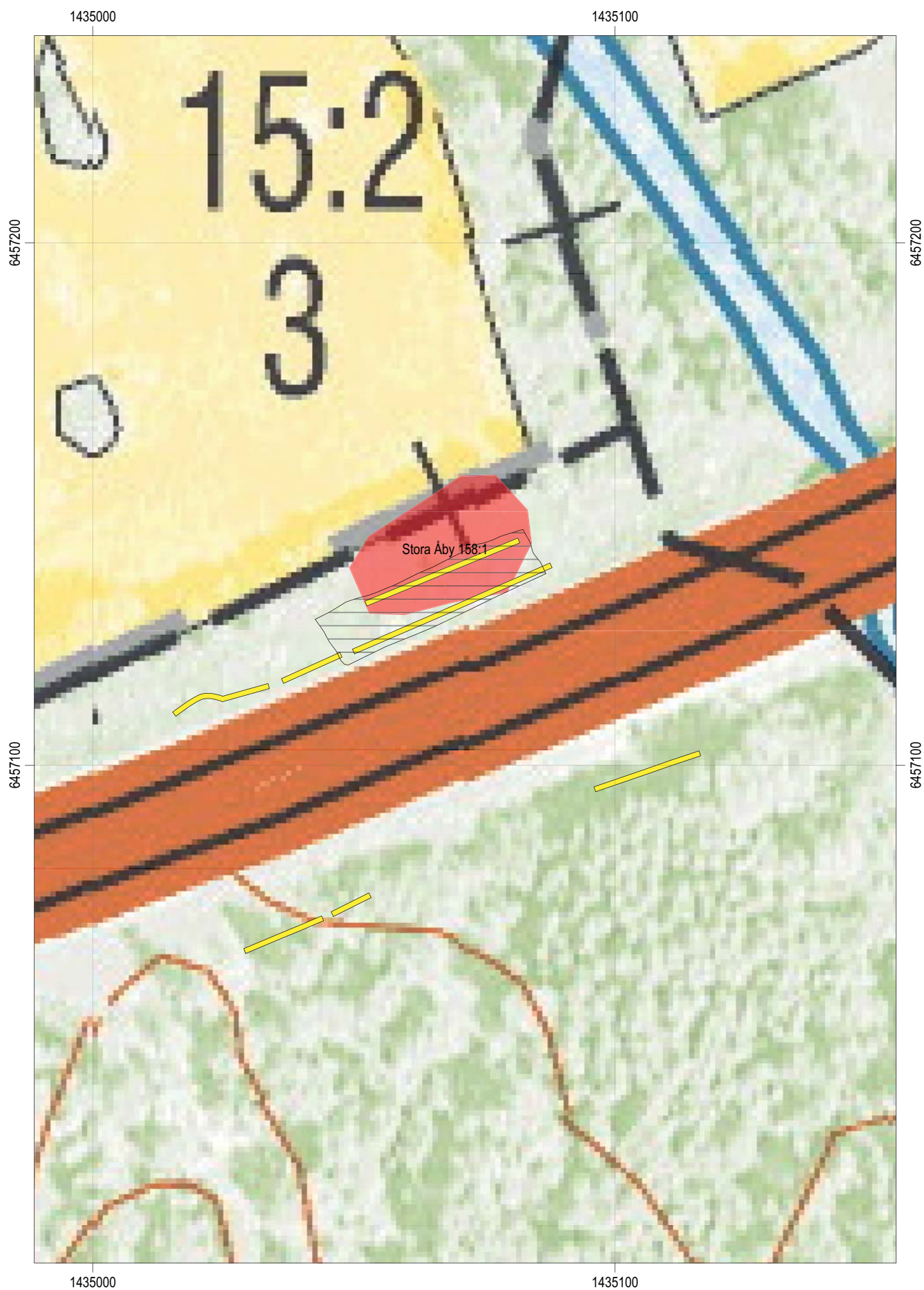
Undersökningsområdet vid RAÄ 158 bestod av en smal remsa mellan den dåvarande E4:an och en åkermark i norr. Schaktet var 42 x 9 m stort. I de schakt som grävdes för den arkeologiska utredningen, etapp 2, framkom tre anläggningar, två härdar och en mörkfärgning. Slutundersökningsschaktet kom därför att läggas över det område där dessa anläggningar påträffats.

Utbytet blev magert. Förutom de redan kända anläggningarna framkom endast ytterligare en anläggning, i form av en härd kallad A4, belägen nästan 25 m från närmaste tidigare kända anläggning.

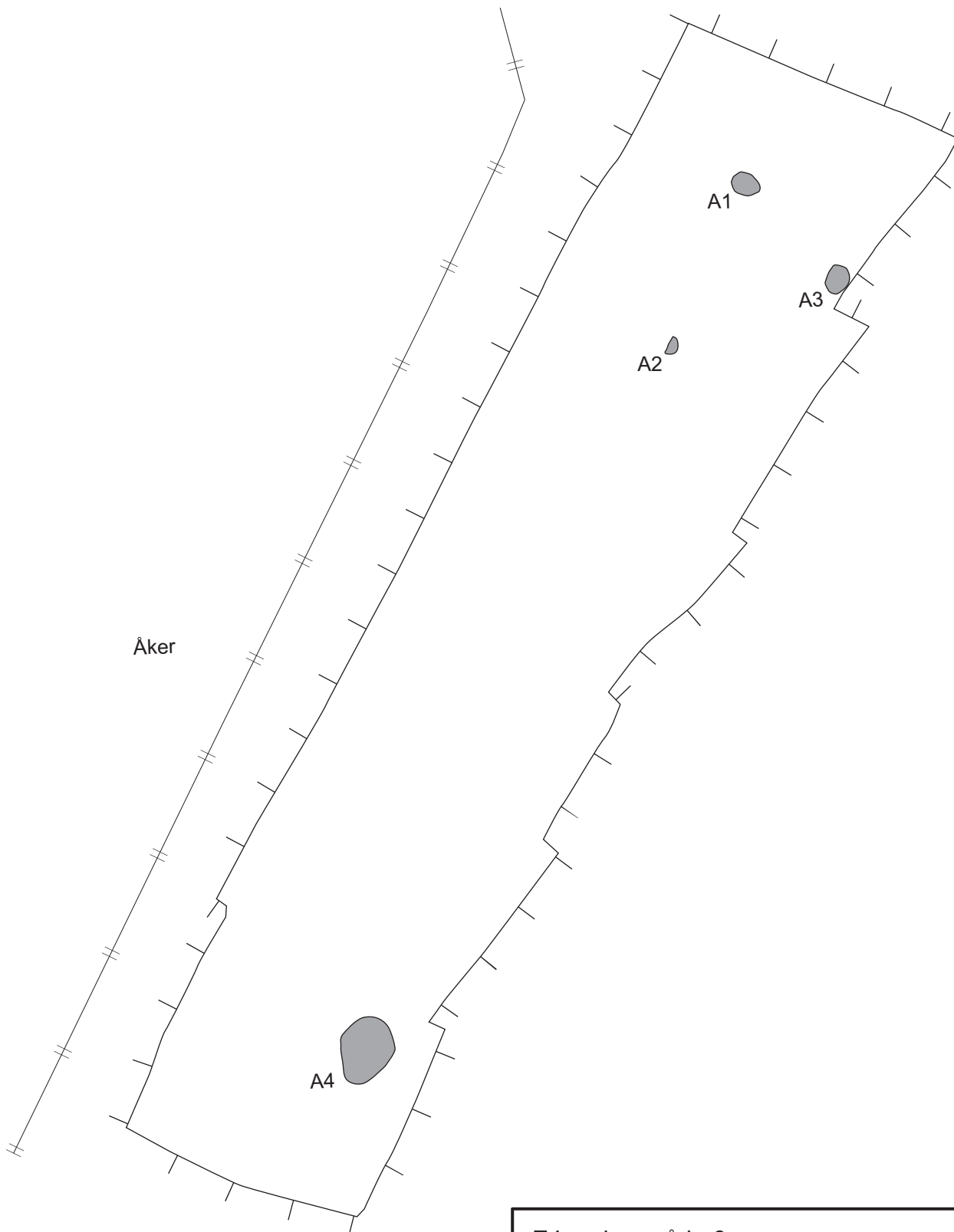
Endast två av anläggningarna, A1 och A4 visade sig ha något djup. Båda var härdar. A1 var 1,5 m i diameter stor med ett djup av 0,2 meter. Anläggningen var packad med skärvig och skörbränd sten och hade en fyllning av sotblandad jord och enstaka bitar bränd lera. I botten fanns ett rent kolskikt. A4 var 2,3 meter i diameter stor och hade ett djup av 0,35 meter. Anläggningen täcktes av brun humös lera, varefter ett lager humös lera utblandad med kol, sot och skörbränd sten vidtog. I botten fanns ett rent kolskikt. A2 och A3 som båda framkommit vid utredningen visade sig båda vara mörkfärgningar utan större djup än 0,02 m.

De fåtaliga boplatslämningarna kan sannolikt utgöra rester efter den boplat som hört till gravarna, RAÄ 151, på andra sidan Disevidsån.

Inga anläggningar är daterade eftersom de prover som togs idag är förkomna. Inga fynd framkom.

Figur 5. Område 6 med fornlämningar (röd), utredningsschakt (gul) och området som kom att slutundersökas (skrafferat).
Skala 1:1 000.

10

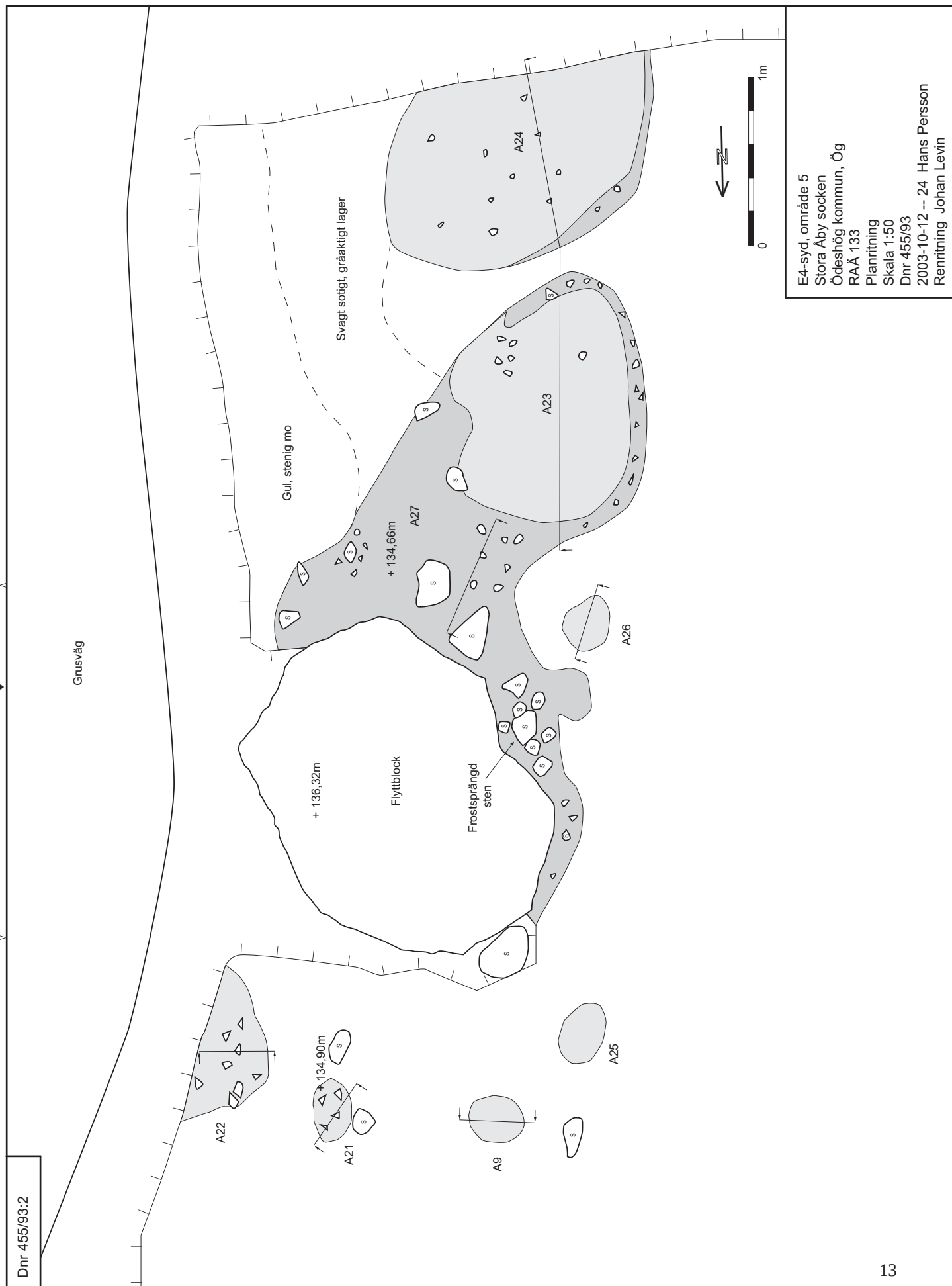
E4-syd, område 6
Stora Åby socken
Ödeshög kommun, Ög
RAÄ 158
Planritning
Skala 1:50
Dnr 456/93
2003-10-12 -- 24 Hans Persson
Renritning Johan Levin

Referenser

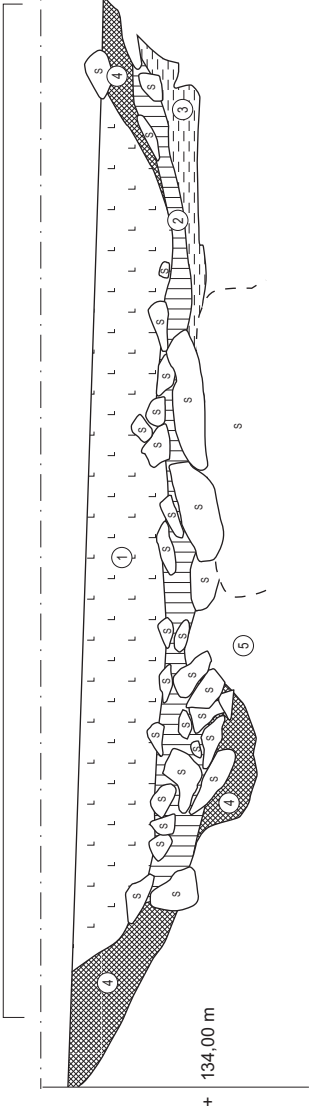
- Björk N. 2007. Hus från yngre stenålder till medeltid. Ur *Hus och bebyggelse i Uppland, delar av förhistoriska sammanhang*, se nedan.
- Borna-Ahlkvist H, Lindgren-Herz L och Stålbom U. 1998. *Prysgården, från stenålder till medeltid*. Arkeologisk slutundersökning. RAÄ 166 och 167. Östra Eneby socken. Norrköpings kommun. Östergötland. Rapport UV Linköping 1998:13.
- Braate E. 1919. *Östergötlands runiskrifter*. (1993)
- Broocman C F. 1767. *Beskrifning öfver Östergötland*. Faksimil, Ekströms förlag, Linköping.
- Göthberg H, Kyhlberg O och Vinberg A. 1995. *Hus och gård*. Hus och gård i det förurbana samhället. – Rapport från ett sektorsforskningsprojekt vid Riksantikvarieämbetet. Riksantikvarieämbetet Arkeologiska undersökningar. Skrifter nr 14.
- Göthberg H red. 2007. *Hus och bebyggelse i Uppland, delar av förhistoriska sammanhang*. Arkeologi E4 Uppland volym 3.
- Hörfors O/Persson H/Ullgren K. 1993 *E4-Syd*. Arkeologisk utredning och förundersökning Etepp 2 för vägsträckan Sväm, Ödeshögs sn – Järnstad, Stora Åby socken. Östergötland. Rapport ÖLM 1993.
- Hörfors O 2006. *Tåby skola*. Arkeologisk undersökning. RAÄ 122 och ÖLM 1. Tåby 6:2, 7:1 och Tåby Ljunga. Tåby socken. Norrköpings kommun. Östergötlands län. Rapport Östergötlands länsmuseum 2006:70.
- Molin F och Nilsson P. 2003. Vid *Ancylusvallen i Jägarvallen*. Arkeologisk utredning etapp 1. Trädgårdstorp 1:4, Värö 3:1 Jägarvallen. Kärna socken. Linköpings kommun Östergötland. Rapport UV Öst 2003:19
- Molin F. 2006. *Trädgårdstorp. Boplatslämningar från senneolitikum och bronsålder*. Arkeologisk förundersökning och slutundersökning. UV-Öst rapport 2006:53.
- Molin F. 2007. *Äldre stenålder vid Jägarvallen. Arkeologisk förundersökning i samband med ny gång- och cykelväg längs med Jägarvallsvägen i Linköping*. RAÄ 134, 135, Kärna socken, RAÄ 271, Slaka socken. Malmen 2:7, 3:7 Odalbygden 8. Linköpings kommun Östergötland. UV Öst rapport 2007:10.
- Onsten-Molander A och Wikborg J 2006. Kyrsta. Förhistoriska boplatslämningar. Arkeologi E4. *SAU skrifter 17*. Uppsala.
- Persson A 1992 *Sväm, Ödeshögs socken-Järnstad, St Åby socken*. Arkeologisk utredning för vägsträckan Sväm, Ödeshögs socken-Järnstad, St Åby socken Ödeshögs kommun, Östergötland. Rapport ÖLM 1992.
- Arkivhandlingar i Östergötlands länsmuseums topografiska arkiv

Tekniska uppgifter

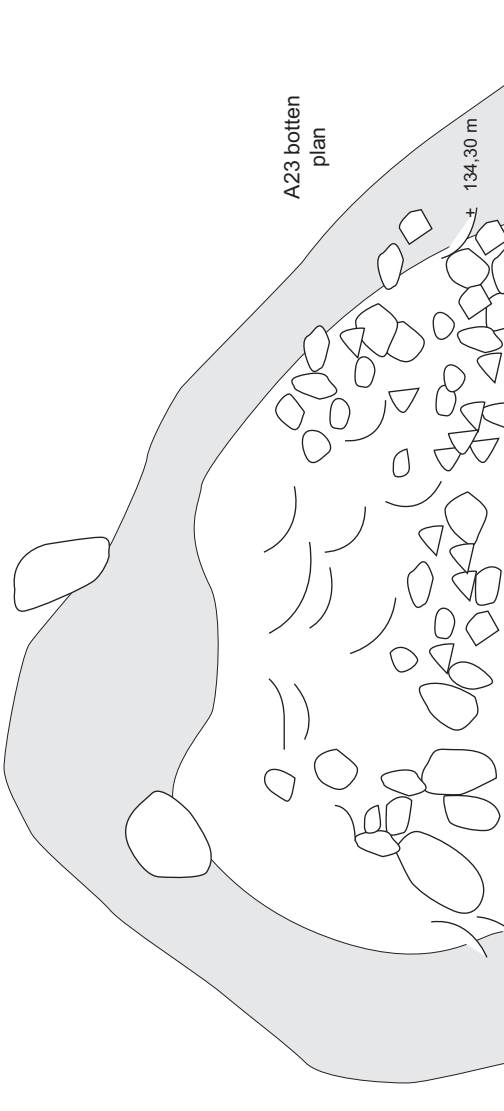
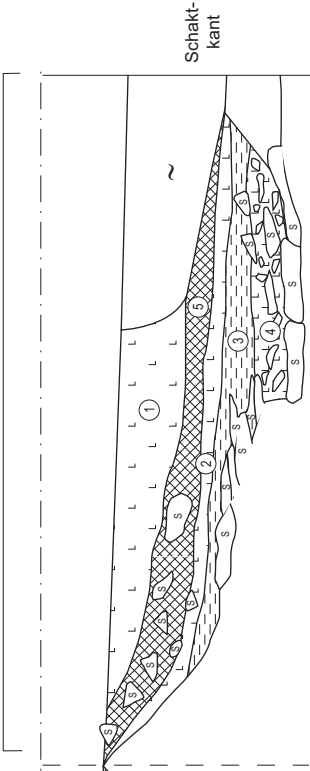
Område	Stora Åby Västergård
Fastighetsbeteckning	Stora Åby Västergård 2:4 III och 2:2 III
Socken	Stora Åby
Kommun	Ödeshög
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	RAÄ 133 och 158
Ekonomiska kartans blad	084 16 (8E1g Ödeshög) och 084 17 (8E1h Stora Åby)
Koordinater	RAÄ 133, X645691 Y143409 RAÄ 158, X645713 Y143507
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon V
Höjdsystem	Rikets
Typ av undersökning	Arkeologisk undersökning
Länsstyrelsens dnr	220-7889/93
Länsstyrelsens beslut	220-7889/93
Länsstyrelsens handläggare	Carin Claréus
ÖLM dnr	455 och 456/93
Kontonr	6086
Uppdragsgivare	Vägverket region SÖ
Kostnadsansvarig	Vägverket region SÖ
Projektledare	Olle Hörfors/Hans Persson
Personal	Kent Ullgren
Fältarbetstid	2003-10-12 -- 24
Yta/Volym/Löpmeter	60x27 m2 respektive 42x10 m2.
Fynd	Nej
Foto filmnr	Endast digitala bilder
Analys	Nej
Grafik	Johan Levin
Renritning	Johan Levin
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands museum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2011:22 © Östergötlands museum

A23 grophus
profil mot Ö

A24 grophus
profil mot ÖNÖ

A24

1. Gulbrun, fyndtom lera.
2. Brun, humös lera.
3. Gul, styv lera.
4. Ljus, gulgrå lera och sprängsten.
5. Brun, svagt sotblandad humus.

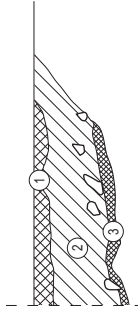
A23

1. Gulbrun, fyndtom lera.
2. Svagt sotigt kulturlager, fynd av keramik. Rikligt med skärvig, grönaktig kalkstensliknande sten.
3. Blålera (naturligt avsatt?).
4. Kraftigt sotigt mylla.
5. Ljusgul mo (undergrund)

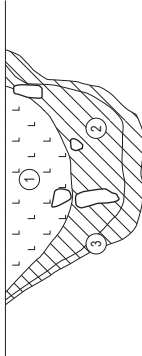
E4-syd, område 5
Stora Åby socken
Ödeshög kommun, Ög
RAÅ 133
Profiltitning
Skala 1:20
Dnr 455/93
2003-10-12 -- 24 Hans Persson
Renritning Johan Levin

A22
profil mot S

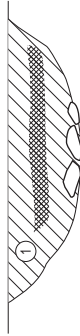
1. Sotlager.
2. Gråbrun humösa fyllning.
3. Kraftigt sotkollager.

A26
profil mot SÖ

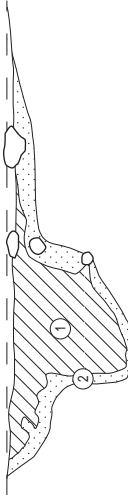
1. Mörk lera.
2. Mörk, gråbrun sotig jord med kolstänk.
3. Som L2.

A6
profil mot N

1. Svagt sotig lera med kolhorisont i mitten.

A13
profil mot

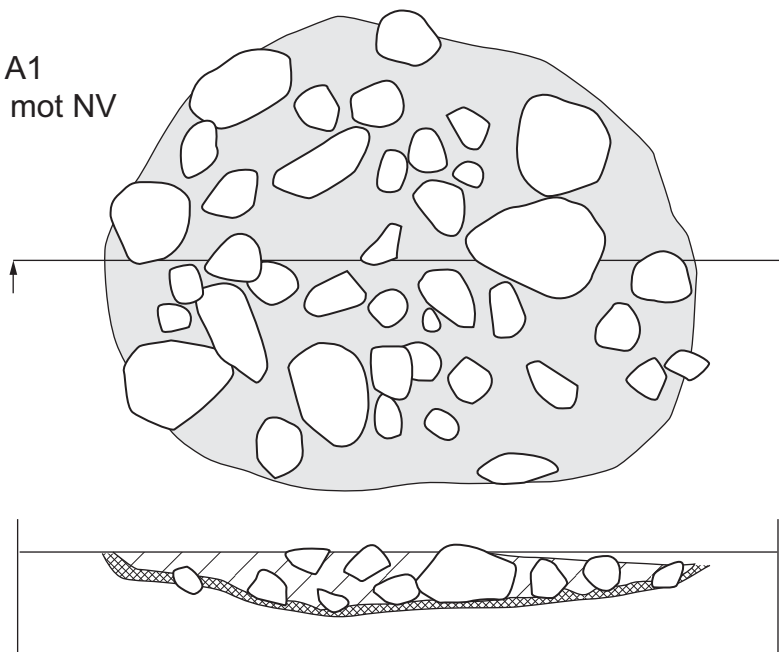

1. Mörk lera.
2. Sand.

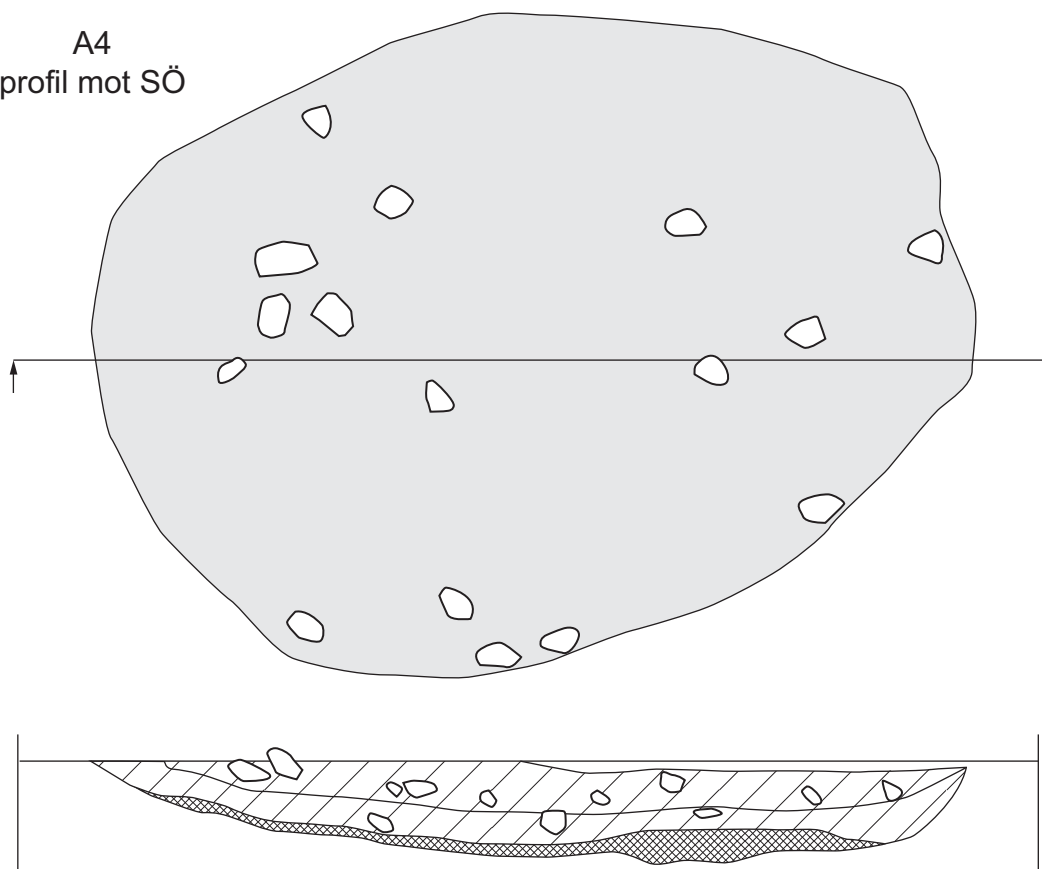
E4-syd, område 5
Stora Åby socken
Ödeshög kommun, Ög
RAA 133
Profilirtning
Skala 1:20
Dnr 455/93
2003-10-12 -- 24 Hans Persson
Renritning Johan Levin

A1
profil mot NV

1. sotblandad jord och enstaka bitar bränd lera
2. Kollins.

A4
profil mot SÖ

1. Brun, humös lera.
2. Humös lera med kol, sot och skörbränd sten.
3. Kollins.

E4-syd, område 6
Stora Åby socken
Ödeshög kommun, Ög
RAÄ 158
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 456/93
2003-10-12 -- 24 Hans Persson
Renritning Johan Levin

Bilaga 2. Anläggningslista

RAÄ 133

A1	Utgår	Sentida dräneringsdike
A2	Mörkfärgning	Saknar större djup
A3	Grop	Del av komplexet A3, 4 och 5. Senare än A4
A4	Nedgrävning	Del av komplexet A3, 4 och 5. skadad av A3
A5	Grop	Del av komplexet A3, 4 och 5. Intill men ej störd av A4
A6	Härd/kokgrop	
A7	Härd, rest av	
A8	Kulturlagerrest	Överplöjd härd?
A9	Mörkfärgning	Överplöjd härd?
A10	Kulturlagerrest	Hör samman med A11, A11:1 och A28
A11 o11:1	Mörkfärgning/Stolphål	Hör samman med A10 och A28.
A12	Kulturlagerrest	Två mindre fläckar.
A13	Grop	Djup sandklädd nedgrävning
A14	Käpphål	
A15	Kulturlagerrest	
A16	Käpphål/Kulturlager, rest av	
A17	Käpphål, rest av	
A18	Kulturlagerrest/överplöjd härd	
A19	Kulturlagerrest/överplöjd härd	
A20	Kulturlagerrest	
A21	Härd	
A22	Härd/kokgrop del av	
A23	Grophus	
A24	Grophus, del av	
A25	Sotfläck, utgår	
A26	Grop, ev kokgrop	
A27	Kulturlagerförekomst, större	
A28	Käpphål, ingår i A10 och 11.	

RAÄ 158

A1	Härd	
A2	Mörkfärgning	Saknar djup
A3	Mörkfärgning	Saknar djup
A4	Härd	

Bilaga 3. Anläggningsbeskrivningar

RAÄ 133 / område 5				
A 1				
Utgår				
Dräneringsdike tidigare tolkat som ett kulturlager				
A 2				
Mörkfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133, 68	X 935 Y 273,5	Avlång/rundad	Flack oregelbunden	0,9x0,5 m
Beskrivning: Mörkfärgning bestående av mörk lera med oregelbunden botten i den ljusa leran. Djup endast 0,05-0,1 m.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 3				
Grop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,1	X 949 Y 278	Oregelbunden/ rund	Rundad	1,9 x 1,0 m
Beskrivning: Del av ett sammansittande komplex av anläggningar bestående av A3, 4 och 5. Anläggningen består av en delvis stenfylld och relativt flack grop med ett största djup av 0,2 m. Fyllningen består av svagt sotig gråbrun lera. Nedgrävningen av gropan har stört den äldre nedgrävningen A4.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
F5	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 4				
Nedgrävning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,1	X 949 Y 277,5	Oregelbunden/ rund	Flack svagt rundad	1,2x1,2 m
Beskrivning: Del av ett sammansittande komplex av anläggningar bestående av A3, 4 och 5. Anläggningen är en nedgrävning som delvis är stenfylld. Fyllningen består av sotig grå lera. Anläggningen är i sin östra del störd av den senare gropan A3.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 5				
Grop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,1	X 949 Y 276,5	Oregelbunden/ rund	Rundad	1,3x1,1 m
Beskrivning: Del av ett sammansittande komplex av anläggningar bestående av A3, 4 och 5. Grop utan sten i ytan. Anläggningen har en rundad bottenprofil och ett djup på 0,15 m. Fyllningen består av torvbrun lerblandad mylla.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
-	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				

A 6				
Härd/kokgrop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,45	X 947,5 Y 284	Rund	Rund	1 m i diameter
Beskrivning: Grop med ett djup på 0,2 m med en fyllning av sotfärgad lera. I mitten en lins som består av ren kol. I botten en packning av skörbränd sten. Anläggningen förefaller väl liten för att tolkas som en kokgrop vilket annars vore naturligt.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:3	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 7				
Härd, rest av				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133, 86	X 950,5 Y 272,5	Rund	flack	0,6 m i diameter alternativt 1,6x1,0 m
Beskrivning: Anläggningen består av en mycket flack (0,1 m djup) fläck med sotig lera och skörbränd skärvig sten. Norr och nordöst om anläggningen finns ett område med kulturinfiltrerad lera som möjligen kan tolkas som utplöjd och utdragen från anläggningen. Anläggningen kan tolkas en rest av en helt utplöjd härd..				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 8				
Kulturlagerrest				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133, 79	X 946 Y 274	Avlång	Flack	2,0 x 1,0 m
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1m djupt lager sotig lera inklusive skörbränd och skärvig sten beläget i en naturlig svacka. Tolkningen är att den utgör en rest av ett kulturlager eller en överplöjd härd.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 9				
Mörkfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,70	X 949 Y 291	Rund	Rundad	0,7 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1m djupt lager sotig moig lera inklusive skärbränd och skärvig sten.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				

A 10				
Kulturlagerrest				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,02	X 932 Y 2281,5	Rundad	Flack	1,5 x 1,2 m
Beskrivning: Anläggningen är en flack 0,05-0,1 m djup mörkfärgning. I ytan finns skörbränd och skärvig sten och fyllningen består av lucker kulturjord. Under anläggningen finns ett 0,15 m tjockt lager i vilket kulturlager filtrerat ned i leran. I nordvästra utkanten finns en lutande påle, A28, nedslagen. Anläggningen klyvs i nordöstlig/sydvästlig riktning av ett täckdike.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 11 och 11:1				
Mörkfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,02	X 931,5 Y 279	Rundad	Skålformad	2,0 x 2,5 m
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,2 m djupt luckert kulturlager med inslag av skärvig och skörbränd sten, särskilt i ytan. I nordvästra delen av anläggningen finns ett hål efter en spetsad stolpe, A11:1. Denna har samma färgning som huvudanläggningen, är spetsad och 0,3 m djup samt 0,25 m bred vid basen.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 12				
Kulturlagerrest				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133,70	X 928,5 Y 277	Rundad	Rundad	0,3 m i diameter
Beskrivning: Två fläckar av mörkfärgad lera i den ljusa lerundergrunden. Den större är 0,3 m i diameter, rundad med ett djup av 0,2 m, den mindre är 0,1 m i diameter, flack och 0,05 m djup. Fläckarna tolkas som rester av kulturlager.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 13				
Grop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133, 69	X 926,5 Y 274	Rundad	Oregelbunden	1,4 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av en oregelbundet formad 0,5 m djup grop innehållande mörkt lerigt kulturlager. Gropens kanter är inkädda i ett 0,1 m tjockt sandlager som skiljer den från den leriga undergrunden. Kan tolkas som en förvaringsgrop eller liknande.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:8	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				

A14				
Käpphål				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133, 77	X 926,5 Y 274	Runt	Spetsigt	0,25 m i diameter
Beskrivning: Spetsat 0,4 m djupt käpphål fylld med sotsvart kulturlager innehållande skörbränd och skärvig sten. I botten en stenskoning av småsten.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:8	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				
A 15				
Kulturlagerrest				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,16	X 938 Y 277	Rundad	Skålad	0,8 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1,5 m djup skålad förekomst av ett lerigt kulturlager med inslag av skärvig sten.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 16				
Käpphål/kulturlager, rest av				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,22	X 946 Y 281,5	Rund	Spetsig /flack	0,5/0,2 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av en liten utbredning av kulturlager med ett grunt, 0,2 m djupt käpphål i ena ändan. Kulturlagret är endast 0,05 m djupt.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 17				
Käpphål, rest av				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,25	X 946,5 Y 282,5	Rund	Skålad	0,2 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av en 0,15 m djup rest av ett käpphål. I botten finns en skoning av mindre sten och i ytan en skoning av 0,15 m stora stenar.				
Fynd:	Analyser:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:3	455/93:6	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				

A 18				
Kulturlagerrest, överplöjd hård?				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,30	X 942,5 Y 284	Rundad	Flack	0,4 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1m djupt lager sotig lera . Tolkas som en rest av kulturlager eller en överplöjd hård.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 19				
Kulturlagerrest, överplöjd hård?				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,30	X 943 Y 283	Rundad	Flack	0,6 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1m djupt lager sotig lera . Anläggningen lutar relativt kraftigt. Tolkas som en rest av kulturlager eller en överplöjd hård.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 20				
Kulturlagerrest, överplöjd hård?				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
133,98-134,18	X 938 Y 279	Rundad	Flack	1,4 m i diameter
Beskrivning: Anläggningen består av ett 0,1m djupt kulturlager i form av humusblandad lera med kolstänk. I ytan finns enstaka skärvig sten. Tolkas som en rest av kulturlager.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 21				
Hård				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,90	X 949 Y 293,5	Rund	Oregelbunden	0,7 m i diameter
Beskrivning: Utgörs av en hård med ett djup på 0,25 m. Fyllningen består av kraftigt sotig lera med inblandning av skärvig och skörbränd sten.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:6	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				

A 22				
Härd/kokgrop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,96	X 948 Y 295	Ursprungligen rund	Ursprungligen rundad	Ursprunglig diameter 2,6 m
Beskrivning: Härd eller kokgrop med ett djup av 0,6 m. Fyllningen är i tre lager vilket visar att den blivit omgrävd flera gånger. Överst finns ett rent sotlager, i mitten ett humöst gråbrunt och sot/kolblandat lager och i botten ett kraftigt rent kol och sotlager. Botten är inklädd med enstaka skärvig sten. Anläggningen är kluven av den grusväg som löper intill vilket försvårar tolkningen. Den bör dock räknas som en ursprungligen 2,5 m i diameter stor kokgrop.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	455/93:7	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 23				
Grophus				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,60	X 939 Y 289	Ovalt	Rundat	4,0 x 3,0 m
Beskrivning: Grophus. A23 utgjordes av ett 3x4 m stort grophus. Hela anläggningen omfattade en tjocklek på 0,6 meter men golvet låg 0,35 m under markytan. Anläggningen omgavs av en sotfärgad 0,2-0,6 m bred väggmarkering. I denna fanns 10stycken, 0,1 meter i diameter stora käppmärken bevarade. Anläggningen var fylld av ett 0,3 m tjockt fyndtomt lager av gulbrun lera, lager 1, vilket torde ha förts på efter att huset slutat användas. I botten fanns ett svart sotigt kulturlager, lager 2, som innehöll fynd av keramik från husets användningstid. Lagret innehöll också en stor mängd grön kalkstensliknande och skörbränd sten, möjligen resterna efter ett golv eller kalkbränningsverksamhet. Kalkstenen kan också härröra från ett markfast block av samma material som påträffades underst i konstruktionen. Under kalkstenen och kulturlagret finns ett homogent lager av blålera som förefaller avsiktligt påfört och kan tolkas som ett ursprungligt golv. I norra delen fanns ett 0,6 m stort område där kulturlagren gick djupare, ned till 0,7 m under markytan. Här fanns i botten ett kraftigt sotigt myllalager övertäckt av den tidigare nämnda eldpåverkade kalkstenen.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4 och 9	455/93:9	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 24				
Grophus				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,60	X 934 Y 289	Ovalt	Rundat	4,0 x 2,5 m
Beskrivning: Grophus Huset var avgrävt av dåvarande väg E4 i söder. Hela anläggningen var 0,6 m djup men golvet låg 0,4 m under markytan. Anläggningen omgavs av en sotfärgad 0,1-0,5 m bred väggmarkering. I denna fanns 3 stycken, 0,1 m i diameter, stora käppmärken bevarade. Anläggningen var fylld av ett 0,3 m tjockt fyndtomt lager av gulbrun lera, lager 1, vilket torde ha förts på efter att huset slutat användas. Under detta fanns ett sotfärgat humuslager, lager 5, samt ett lager brun humus utan sotinblandning, lager 2. I botten fanns ett golvlagret av hårt packad gul lera, lager 3. Under golvlagret fanns ett lager med eldsprängd kalksten liggande i gulgrå ljus lera.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	455/93:9	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				

A 25				
Sotfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,48	X 947,5 Y 289,5	Ovalt	-	0,8 x 0,5 m
Beskrivning: Brun sotfärgning. Djup endast 0,02 m. Utgår som anläggning.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	-	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 26				
Grop				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,44	X 941,4 Y 289	Rund	Rundad	1,0 m i diameter
Beskrivning: Grop, möjligen kokgrop. Djupet uppgår till 0,6 m. Fyllningen består av mörk gråbrun sotig jord med inslag av kolstänkt. Ett övre lager lera utan inslag av kulturrester bör vara påförd en öppen grop efter att den slutat användas.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	455/93:7	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 27				
Kulturlagerförekomst				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
Ca 134,70	X 940-46			
Y 289,5-294	Oregelbundet	Oregelbundet	6,0 x 4,5 m	
Beskrivning: I området norr om grophuset och kring ett stort flyttblock fanns ett ca 0,2-0,3 m sjockt kulturlager av grå sotig och humös lera bevarat. Lagret var bitvis fyllt med skörbränd skärvig sten och flammigt av sotfärgningar. Profilen som togs mellan flyttblocket och grophuset, A23, visar ett relativt jämntjockt lager med svagt ojämn botten.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:4	455/93:9	-
Signatur: Hans Persson/Olle Hörfors				
A 28				
Käpphål				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,60	X 931,5 Y 281	Runt	Rundat	0,15 m i diameter
Beskrivning: Lutande käpphål 0,25 m djupt placerat mellan A10 och A11. Fyllning av mörk humös lera.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	455/93:2	455/93:5	-
Signatur: Olle Hörfors				

RAÄ 158 / område 6				
A 1				
Härd				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,60	X 11,5 Y 36	Rund	Rundad	1,5 m i diamteter
Beskrivning: Härd med ett djup av 0,2 m. Anläggningen är packad med skärvig skörbränd sten och har en fyllning av sotblandad jord och enstaka bitar bränd lera. I botten fanns ett rent kolskikt				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	456/93:1 och 2	455/93:2	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 2				
Mörkfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
131,60	X 11,5 Y 29,5	Rund	Flack	0,4 m i diamteter
Beskrivning: Liten mörkfärgning som inte är djupare än 0,02 m. Profil ej upprättad.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	456/93:1 och 2	455/93:2	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 3				
Mörkfärgning				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
131,16	X 7 Y 34	Rund	Flack	0,5 m i diamteter
Beskrivning: Liten mörkfärgning som inte är djupare än 0,02 m. Profil ej upprättad.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	456/93:1 och 2	455/93:2	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				
A 4				
Härd				
Nivå:	Mittkoordinat:	Form i plan:	Form i profil:	Storlek:
134,60	X 11 Y 14	Rund	Rundad	2,3 m i diamteter
Beskrivning: Härd med ett djup av 0,35 m. Anläggningen täcktes av brun humös lera, varefter ett lager humös lera utblandad med kol, sot och skörbränd sten vidtog. I botten fanns ett rent kolskikt.				
Fynd:	Analys:	Plan nr:	Profil nr:	Foto:
	-	456/93:1 och 2	455/93:2	-
Signatur: Kent Ullgren/Olle Hörfors				

I oktober 1993 slutundersöktes det område av två boplatser, RAÄ 133 och RAÄ 158, som skulle komma att beröras av en breddning av väg E4 söder om Stora Åby kyrka. Boplatslägena framkom i samband med en arkeologisk utredning, etapp 1 beställd av Vägverket inför breddningen av samma väg (Persson 1992). Den arkeologiska utredningen, etapp 2 av de två lokalerna ägde rum i maj 1993 (Hörfors/Persson/Ullgren 1993) och bekräftade att boplatslämningar förekom på båda lokalerna.

Vid slutundersökningen av objekt 5, RAÄ 133 påträffades och undersöktes 26 boplatserrelaterade anläggningar. Bland lämningarna märktes ett grophus, och ca hälften av ytterligare ett grophus, som klyvts av ett tidigare vägbygge. De övriga anläggningarna bestod av härdar och stolphål. Vid undersökningen av lokalen vid Disevidsån, RAÄ 158, framkom inga ytterligare anläggningar förutom de som undersökts redan vid den arkeologiska utredningens, etapp 2. Huvuddelen av denna boplatser ligger utanför det aktuella undersökningsområdet, sannolikt i norr.

Idag är fynden från undersökningarna liksom de prover som insamlades förkomna och boplatserna har därför inte kunnat dateras.